

ایام الله بهمن ۵۷ و طلوعه افتخارات صنعت نفت کشور؛ راه طی شده و افق پیش رو

اصلی از ۱۰۰ میلیون لیتر در روز در سال ۱۳۵۷ به ۲۵۶ میلیون لیتر در روز در سال ۱۳۹۱

افزایش ظرفیت پالایش و نسج زدایی گاز طبیعی از ۳۶ میلیون متر مکعب در روز در سال ۱۳۵۷ به ۵۴۷ میلیون متر مکعب در روز در سال ۱۳۹۱

افزایش تعداد شهرهای گازرسانی شده از ۵ شهر در سال ۱۳۵۷ به ۹۳۸ شهر در سال ۱۳۹۱
افزایش تعداد روستاهای گازرسانی شده از ۱ روستا در سال ۱۳۵۷ به ۱۳۱۴۶ روستا در سال ۱۳۹۱

افزایش ظرفیت مجتمع های پتروشیمی از ۳ میلیون تن در سال ۱۳۵۷ به ۵۵ میلیون تن در سال ۱۳۹۱

افزایش میزان تولید محصولات پتروشیمی از ۱,۶ میلیون تن در سال ۱۳۵۷ به ۳۰,۷ میلیون تن در سال ۱۳۹۱

لذا همان طور که مشاهده می شود عملکرد صنعت نفت کشور در دوران پس از انقلاب با وجود تحمیل جنگ ۸ ساله و آثار مخربی که این جنگ بر صنعت نفت کشور داشته است، بسیار درخشان و قابل توجه است. البته این امر به معنی آن نیست که این عملکرد دقیقاً منطبق بر نقطه مطلوب

ملی در اختیار ایرانیان قرار گرفت. از شروع انقلاب اسلامی تا کنون صنعت نفت ایران تاریخ زرین و سرشار از افتخاری را سپری کرده است که برخی از مهمترین دستاوردهای فنی و اقتصادی عمده آن را می توان به شرح ذیل بر شمرد:

- افزایش ذخیره قابل استحصال هیدروکربور مایع (نفت خام، مایعات و میعانات گازی) از ۵۸ میلیارد بشکه در سال ۱۳۵۷ به ۱۵۷ میلیارد بشکه در ابتدای سال ۱۳۹۱
- افزایش ذخیره قابل استحصال گاز طبیعی از ۱۲,۸ تریلیون متر مکعب در سال ۱۳۵۷ به حدود ۳۴ تریلیون متر مکعب در ابتدای سال ۱۳۹۱
- افزایش متوسط تولید گاز غنی از ۱۱۰ میلیون متر مکعب در روز در سال ۱۳۵۷ به ۶۹۳ میلیون متر مکعب در روز در سال ۱۳۹۱
- افزایش متوسط تولید میعانات گازی از ۳۱ هزار بشکه در روز در سال ۱۳۵۸ به حدود ۴۰۰ هزار بشکه در روز در سال ۱۳۹۱
- افزایش متوسط تزریق گاز به میدان نفتی از ۲,۷ میلیون متر مکعب در روز در سال ۱۳۵۵ به ۱۰۵ میلیون متر مکعب در روز در سال ۱۳۹۱
- افزایش مجموع تولید فرآورده های نفتی

- پیروزی انقلاب اسلامی ایران در بهمن ۱۳۵۷ نتیجه تحولی عظیم در بینش و مشی زندگی مردمان این مرز و بوم بر مبنای اسلام ناب محمدی (ص) و برگرفته از سیره اهل بیت علیهم السلام بود. اینک پس از گذشت ۳۴ سال از انقلاب اسلامی شکوهمند ایران، می توان دستاوردهای بی شماری را در صنعت نفت کشور بر شمرد که همگی آنها در سایه بهره مندی از فرصتی است که این انقلاب ایجاد کرده است. گذشته از عملکردهای قابل توجه این صنعت که در ادامه بدانها اشاره خواهد شد، بزرگترین دستاورد صنعت نفت در دوران پس از انقلاب را می توان عزت نفس و روح خودباوری در میان متخصصین و کارکنان صنعت نفت دانست. در واقع صنعت نفت پس از انقلاب، تکمیل و تثبیت کننده نهضت ملی شدن صنعت نفت است که در پی حاکم کردن اراده و مدیریت ایرانیان بر منابع نفت و گاز در جهت منافع ملی کشور بود. چرا که اداره و مدیریت منابع نفت و گاز ایران مانند سایر کشورهای خاورمیانه برای سالها در اختیار کشورهای غربی بود و آنها نیز هر طور که منافع نامشروعشان ایجاب می کرد برای این صنعت برنامه تحمیل می کردند. با وقوع انقلاب اسلامی ایران، این روند یک جانبه و استعماری قطع شد و مدیریت منابع هیدروکربوری در راستای منافع

مدنظر ملت ایران می باشد. صنعت نفت ایران به پشتوانه بر خورداری از ملتی بزرگ و تاریخ ساز، شایسته صعود و فتح قله هایی بس فراتر از وضعیت موجود می باشد که می بایست با برنامه ریزی اصولی و برداشتن گامهای اساسی به سمت آن پیش رفت. در همین راستا توجه ویژه به موارد ذیل که به نوعی حاصل تجارب سال های گذشته است می تواند در این مسیر راهگشا و موثر باشد:

اجرای صحیح و کامل سیاستهای اصل ۴۴

قانون اساسی

در سراسر جهان صنعت نفت بعنوان یکی از پر بازده ترین بخشهای اقتصادی و صنعتی شناخته می شود. کشورهای مختلف با مهیا نمودن شرایط حضور شرکت های خصوصی در این صنعت، امکان رشد شرکتهای خصوصی و به تبع آن ایجاد اشتغال و رشد اقتصادی کشور خود را مهیا می نمایند. لذا خصوصی سازی و برون سپاری فعالیت های صنعت نفت گامی اساسی در جهت حاکم شدن نگاه تجاری و اقتصادی در فعالیت های این صنعت و رونق گرفتن رشد اقتصادی در کشور می باشد. علاوه بر این، بهره مند شدن از پتانسیل گسترده نیروی انسانی ماهر و باتجربه که بدلیل مختلف امکان جذب آنها در بدنه دولتی وجود ندارد و همچنین بکارگیری منابع مالی موجود در جامعه در خدمت پیشبرد اهداف این صنعت از دیگر دستاوردهای اجرای صحیح و کامل سیاستهای اصل ۴۴ قانون اساسی در صنعت نفت می باشد. در طی سالهای گذشته توجه ویژه ای به تفکیک و ضایف حاکمیتی از تصدیگری در صنعت نفت شده است که این امر نیز می تواند گامی مهم در این راستا تلقی گردد. بطوریکه تا کنون حدود ۵۳ هزار میلیارد تومان در قالب گروههای ۱ و ۲ واگذاری به بخش غیردولتی صورت گرفته است.

اتخاذ رویکرد اصولی به دستاوردهای فناوری

در جهان

در خصوص نحوه همکاری با شرکتهای خارجی و دارنده فناوری رویکردهای متفاوتی وجود دارد. اما رویکرد اصولی در این زمینه آن است که ابتدا فناوری های مورد نیاز و مفیدی که می توانند برای رفع گلوگاههای تولید و حداکثر کردن ارزش افزوده فعالیت های این بخش مفید و موثر واقع شوند، بطور نظام مند شناسایی، گزینش و اولویت بندی شوند. سپس با شرکتهای دارنده این فناوری ها، همکاریهای ظابطه مندی برقرار شود

که طی آن علاوه بر بهره مندی از فناوری های مورد نظر در جهت صیانت از ذخایر نفت و گاز به انتقال فناوری های مزبور به داخل ایران نیز کمک شود. در واقع تعالیم درخشان دین اسلام و اهداف انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷ نه تنها هیچ گاه بهره گیری از دانش و دستاوردهای بشری در جهت استفاده موثرتر از منابع خدادادی و پیشرفت جامعه را نفی نکرده است که همواره بر آنها تاکید نیز کرده اند. هدف اساسی در این زمینه باید آن باشد که ایران تبدیل به یک کشور مرز شکن در توسعه فناوریهای مربوط به صنعت نفت و گاز شود و مرجعیت ایده های نوین در صنعت نفت دنیا را از آن خود نماید.

مدیریت و برنامه ریزی موثر برای

سرمايه انسانی

نیروی انسانی مهمترین رکن صنعت نفت کشور است. به فرموده مقام معظم رهبری نیروی انسانی بزرگترین سرمایه این صنعت عظیم می باشد. جذب، نگهداری و ارتقای نیروی انسانی موجود در صنعت نفت کشور از مهمترین اولویتهای موجود می باشد. مدیریت و برنامه ریزی برای نیروی انسانی صنعت نفت نباید بگونه ای باشد که بنظر برسد پس از جذب نیروی انسانی، اهداف و مسیر مشخصی برای آنها وجود ندارد. ایجاد نظام گردش کار کتان در واحدهای مختلف عملیاتی در سالهای نخست پس از استخدام و سپس بکارگیری در واحدهای تخصصی مربوطه و برقراری سیستم تشویق و ارتقاء کارکنان بطور صحیح و اصولی می تواند گامهای مهمی در زمینه نگهداشت و ارتقای سطح کیفی مهارتهای نیروی انسانی شاغل در این صنعت

محسوب گردد. گسترده تر کردن تعامل و ارتباط پیکره اقتصاد ملی با صنعت نفت

تحریمهای ظالمانه و غیرمنطقی اعمال شده علیه ایران، فرصتی را در اختیار کشور قرار داده است که بتوان تعامل و ارتباط پیکره اقتصاد ملی با صنعت نفت هر چه بیشتر گسترده شود. بعنوان مثال در سالهای گذشته زمانی که یک پروژه بزرگ نفتی یا گازی تعریف می شد، بیش از آنچه برای بخشهای مختلف داخلی ایجاد تقاضا شود، برای کالاها و خدمات شرکت های خارجی بازار کار ایجاد می نمود اما اینک وضعیت بکلی تغییر یافته است و بخشهای مختلف صنعت و خدمات کشور در پروژه ها درگیر شده اند و عملاً به سوی تحقق این هدف مهم می رویم که صنعت نفت موتور محرکه صنعت و اقتصاد کشور باشد. ملت ایران این شایستگی را دارد که با تجربه اندوزی در تامین و توسعه و اداره تمام عیار صنعت نفت در سایر مناطق جهان نیز ایفای نقش کند و در اینصورت نفت بر خلاف آنچه که تاکنون اتفاق افتاده است نه از خام فروشی بلکه از طریق ایجاد اشتغال و تحریک تولید، در زندگی مردم اثر خواهد کرد و به یاری خدا روزی خواهد رسید که صادرات دانش، کالا و خدمات مربوط به صنایع نفت جایگزین صادرات نفت خام خواهد شد.

امید که روحیه خودباوری و عزم ملی حاصل از انقلاب شکوهمند بهمن ۱۳۵۷ ما را در هر چه بارور تر نمودن دستاوردهای این صنعت در سالهای آتی مدد نماید.

سردبیر